

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**
Навчально-науковий інститут права

08-04-13S

СИЛАБУС		SYLLABUS	
Юридична риторика		Legal Rhetoric	
Шифр за ОП	OK04	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: бакаларський (перший)		Level of Education: Bachelor`s (first)	
Галузь знань Право	08	Field of Knowledge Law	
Спеціальність Право	081	Field of Study Law	
Освітня програма: Право		Degree Programme: Law	

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Юридична риторика» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою Право,

спеціальності 081 Право
Рівне. НУВГП. 2024. 13стор.
ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/30683>

Розробниця силабусу: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор, професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики*
Силабус схвалений на засіданні кафедри інформаційного права та юридичної журналістики: *Протокол № 4 від 25 жовтня 2024 року*

Завідувач кафедри: *Мітчук Ольга Андріївна, д. н. соц. ком., професор*

Керівник (гарант) ОП: *Міщук Інна Володимирівна, к.ю.н., професор, завідувач кафедри конституційного права та галузевих дисциплін*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІП:
Протокол № 4 від 25 жовтня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Цимбалюк Валерій Іванович, к.ю.н., професор.*

© НУВГП, 2024

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЮРИДИЧНА РИТОРИКА»	
<i>Навчальна дисципліна «Юридична риторика» є дисципліною циклу загальної підготовки за освітньою-професійною програмою «Право» за спеціальністю 081- Право.</i>	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

Освітня програма	«Право»
Спеціальність	081 – Право
Рік навчання, семестр	Рік навчання – 1, семестр – 2
Кількість кредитів	5
Лекції:	Для денної форми навчання – 30 Для заочної форми навчання - 8
Практичні заняття:	Для денної форми навчання – 22 Для заочної форми навчання - 18
Лабораторні заняття:	-
Самостійна робота:	Для денної форми навчання – 98 Для заочної форми навчання - 124
Всього	150
Курсова робота:	-
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	
Лектор	 <p>Мітчук Ольга Андріївна, д.н. із соц.ком., професор кафедри інформаційного права та юридичної журналістики</p>
Вікіситет	Вікіситет Ольга Мітчук
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-1011-7320
Як комунікувати	e-mail: o.a.mitchuk@nuwm.edu.ua
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ	
Мета та завдання	
<p>Метою викладання навчальної дисципліни «Юридична риторика»: з'ясувати принципи комунікаційного процесу мовця та характеристик комунікування, як різновиду аргументаційної діяльності, сформувані у здобувачів освіти навички складання та проголошення в юридичній практиці комунікаційно-вправного мовлення та переконливо побудованої промови.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є: Опанувати основні поняття та принципи юридичної риторики; Визначити та схарактеризувати технологію підготовки виступу, Ознайомитись із методами переконуючої комунікації за нестандартних ситуацій життєвого і професійного спілкування; Навчитись правил і прийомів мовного впливу на адресата, що є передумовою успішної відкритої комунікаційної риторики юриста.</p>	
Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle	
Передумови вивчення* (місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)	

При вивченні навчальної дисципліни «Юридична риторика» використовуються та розширюються компетентності, які набуваються здобувачами при вивченні дисциплін «Державні стратегічні медіакомунікації», «Медіаправо та європейська публічна сфера».

Компетентності

ІК – Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі правничої діяльності.
 ЗК1 – Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
 ЗК4 – Здатність спілкуватися державною мовою як усно так і письмово.
 ЗК5 – Здатність спілкуватися іноземною мовою.
 ЗК6 – Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.
 ЗК18 – Здатність володіти навичками публічних виступів, ведення переговорів, професійної та наукової дискусії, підготовка та демонстрація результатів дослідження.
 ЗК 20 – Вміння працювати з даними, володіти інформаційною грамотністю, комунікацією та взаємодією у цифровому суспільстві.
 СК15 – Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.
 СК16 – Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
 СК17 – Здатність аналізувати правові процеси і явища в історичному контексті.
 СК18 – Здатність до складання процесуальних документів.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)*

РН1 – Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.
 РН5 – Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
 РН6 – Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.
 РН10 – Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.
 РН11 – Мати базові навички риторики
 РН12 – Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.
 РН17 – Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.
 РН20 – Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
 РН21 – Готувати проєкти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Тема	РН	Форми організації навчання	Кількість годин	
			денна форма навчання	заочна форма навчання
ТЕМА 1. ЮРИДИЧНА РИТОРИКА ЯК СУСПІЛЬНО- ПРАКТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ І НАУКА. Опис теми. 1.1.Риторика як наука. Предмет риторики.	1,11	Л	2	0,5
		ПР	2	1

1.2.Риторика комунікаційна, юридична риторика, публічна риторика: зміст і співвіднесеність понять. 1.3.Зв'язок риторики з іншими науками.		СР	8	10
ТЕМА 2. КЛАСИЧНА РИТОРИКА <i>Опис теми.</i> 2.1. Основні поняття класичної риторики. 2.2.Основоположні розділи класичної риторики: інвенція, диспозиція, елокуція, елоквенція, меморія, акція, релаксація.	1,6	Л	2	0,5
		ПР	2	1
		СР	10	12
ТЕМА 3. ІСТОРІЯ РИТОРИКИ <i>Опис теми.</i> 3.1.Міфологія красномовства. 3.2.Риторика Давньої Греції. Великі давньогрецькі оратори (Горгій, Демосфен, Сократ). 3.3.Риторика Аристотеля. 3.4.Риторика Стародавнього Риму. 3.5.Риторика Цицерона. 3.6.Оратор Гай Юлій Цезар. 3.7. Риторика в Римській імперії. 3.8.Нова риторика Римської імперії. 3.9.Історія Красномовства в Україні. Ритор Іван Вишенський. 3.10.Риторика в Києво-Могилянській академії. Феофан Прокопович.	11	Л	2	1
		ПР	2	2
		СР	10	12
ТЕМА 4. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ <i>Опис теми.</i> 4.1.Риторичні закони: концептуальний,	12,17	Л	2	1
		ПР	2	2

моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, ефективної комунікації, системно-аналітичний		СР	10	12
Разом модуль 1		Л	8	3
		ПР	8	6
		СР	38	46
ТЕМА 5. ОСНОВИ МОВЛЕННЄВОГО ТА КОМУНІКАЦІЙНОГО ВПЛИВУ В ЮРИДИЧНІ ПРАКТИЦІ <i>Опис теми.</i> 5.1.Вербальні засоби комунікації (дикція, дихання, паузи). 5.2.Невербальні засоби спілкування (рухи, погляд, міміка, жести). 5.3. Мовленнєва поведінка і мовленнєва ситуація. 5.4. Мовленнєві цілі. Смысловое поле мовленнєвої події. 5.5.Функціонально-цільові різновиди мовлення.	5,20	Л	2	0,5
		ПР	2	2
		СР	10	12
ТЕМА 6. ВИДИ ПУБЛІЧНИХ ВИСТУПІВ <i>Опис теми.</i> 6.1.Види медійних виступів за метою (інформаційний, протокольний-етикетний, розважальний, переконливий). 6.2. Види публічних виступів за формою (доповідь, повідомлення, виступ, лекція, бесіда). 6.3.Вимоги до підготовки та проголошення виступів у медіа.	10,5	Л	4	0,5
		ПР	2	2

6.4.Презентація медіавиступу.		СР	10	12
ТЕМА 7. ПРАКТИКА ПУБЛІЧНОГО МОВЛЕННЯ У ЮРИДИЧНІЙ СФЕРІ <i>Опис теми.</i> 7.1.Основні етапи підготовки промови. 7.2.Взаємодія оратора з аудиторією: організація, прийоми, ораторська індивідуальність, манера виступу. 7.3.Прийоми привернення уваги. Технології управління аудиторією. 7.4. Вербальні і не вербальні засоби увиразнення промови.	17,21	Л	4	1
		ПР	2	2
		СР	10	14
ТЕМА 8. МИСТЕЦТВО СПОРУ <i>Опис теми.</i> 8.1.Поняття спору. Форма проведення спору. Поведінка учасників спору. 8.2.Основні вимоги культури спору. 8.3.Правильне оперування поняттями у спорі. 8.4.Мистецтво відповідати на запитання. 8.5.Праця оратора над собою. 8.6.Зовнішня культура оратора. 8.7.Контакт з аудиторією. Врахування особливостей аудиторії. 8.8.Етика ведення комунікаційного процесу в юридичній практиці.	12,21	Л	4	1
		ПР	4	2
		СР	10	14
ТЕМА 9. ЮРИДИЧНЕ КРАСНОМОВСТВО ЯК РІЗНОВИД ОРАТОРСЬКОГО МИСТЕЦТВА.	6,12	Л	4	1

<p><i>Опис теми.</i> 9.1. Підготовка судової промови. 9.2. Процес комунікації у судовій практиці. 9.3. Роль та значення полеміки в юридичній риторичі. 9.4. Комунікаційно-мовленнєві ознаки судового допиту та судових дебатів.</p>		ПР	2	2
		СР	10	14
		Л	4	1
<p>ТЕМА 10. ВЕРБАЛЬНА ІМПРОВІЗАЦІЯ ТА НЕВЕРБАЛЬНА КОМУНІКАЦІЯ. <i>Опис теми.</i> 10.1. Комунікативна специфіка усного мовлення. 10.2. Значення ситуативних чинників в усному мовленні. 10.3. Технологічні аспекти вербальної комунікації. 10.4. Роль інтонації в усному мовленні юриста. 10.5. Паузи, їх різновиди та роль у вербальній комунікації мовленні. 10.6. Основні параметри голосу та його характеристика.</p>	6,20,21	ПР	2	2
	СР	10	12	
	Л	22	5	
<p>Разом модуль 2</p>		ПР	14	12
		СР	60	78
		Л	30	8
<p>ВСЬОГО</p>		ПР	22	18
		СР	98	124
		Л		
<p>Форми та методи навчання</p>				

Форми проведення занять: традиційні лекції та практичні заняття, дуальні заняття із залученням практиків.
Форми організації освітнього процесу: навчальні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, контрольні заходи.
Особливості практичної підготовки: вирішення ситуаційних завдань, наукові дослідження; дискусії; долучення до занять фахівців-практиків.
Технології викладання: рольові ігри, аналіз конкретних ситуацій, обговорення, презентації, міні-лекції, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.
Види навчальної роботи студента: практичні завдання, навчальна дискусія, дебатопитування, ситуаційні вправи, ділова гра, індивідуальне науково-дослідне завдання.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійна-, проекційна апаратура (проектори, екрани, смартдошки тощо), комп'ютери, інтернет мережі, бібліотечні фонди, законодавча база України у відкритому доступі. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/результатів навчання

Вид занять	Бали	Форма контролю
Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль		

<p>Практичне заняття 1. Юридична риторика як суспільно-практична діяльність і наука. Мета: Опанувати основи риторики як науки, навчитись розрізняти поняття «риторики комунікаційної», «юридичної риторики», «публічної риторики», установлюючи зіставлення змісту і співвіднесеності понять. Обґрунтувати зв'язок риторики з іншими науками.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– комбіноване практичне заняття: доповіді, повідомлення, які переходять у розгорнуту дискусію в аудиторії. Форма контролю– підготовка презентації</p>
--	-----------------	---

<p>Практичне заняття 2. Класична риторика Мета: Охарактеризувати основні поняття класичної риторики. Використовуючи аналіз конкретних ситуацій проаналізувати прикладну компоненту розділів класичної риторики: інвенція, диспозиція, елокуція, елоквенція, меморія, акція, релаксація.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– навчальна дискусія, обговорення конкретних ситуацій (Case-study) Форма контролю– аналіз конкретних ситуацій (Case-study)</p>
<p>Практичне заняття 3. Історія риторики Мета: Використовуючи аналіз конкретних ситуацій виконати практичний кейс (доповідь) на одну із запропонованих тем: 1. Міфологія красномовства. 2. Риторика Давньої Греції. Великі давньогрецькі оратори (Горгій, Демосфен, Сократ). 3. Риторика Аристотеля. 4. Риторика Стародавнього Риму. 5. Риторика Цицерона. 6. Оратор Гай Юлій Цезар. Риторика в Римській імперії. 7. Нова риторика Римської імперії. 8. Історія Красномовства в Україні. 9. Ритор Іван Вишенський. 10. Риторика в Києво-Могилянській академії. Феофан Прокопович.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація та обговорення Форма контролю– практичне заняття з виступами студентів</p>

<p>Практичне заняття 4. Теоретичні основи публічного мовлення Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study), здійснити на конкретному прикладі (вибір здобувачем освіти) риторичні закони: концептуальний, моделювання аудиторії, стратегічний, тактичний, мовленнєвий, ефективної комунікації, системно-аналітичний</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація Форма контролю– групове опитування студентів</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 5. Основи мовленнєвого та комунікаційного впливу в юридичні практики Мета: Використовуючи аналіз конкретних ситуацій виконати практичний кейс та продемонструвати мовленнєвий та комунікаційний вплив в юридичні практики, використовуючи вербальні засоби комунікації (дикція, дихання, паузи). Використовуючи аналіз конкретних ситуацій виконати практичний кейс та продемонструвати мовленнєвий та комунікаційний вплив в юридичні практики, використовуючи невербальні засоби спілкування (рухи, погляд, міміка, жести). Охарактеризувати мовленнєву поведінку і мовленнєву ситуацію; мовленнєві цілі та смислове поле мовленнєвої події. З'ясувати особливості функціонально-цільових різновидів мовлення.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
--	-----------------	---

<p>Практичне заняття 6. Види публічних виступів Мета: Використовуючи аналіз конкретних ситуацій виконати практичний кейс та продемонструвати мовленнєвий та комунікаційний вплив одного із виду медійного виступу за метою (інформаційний, протокольний-етикетний, розважальний, переконливий). Обґрунтувати види публічних виступів за формою (доповідь, повідомлення, виступ, лекція, бесіда). Навчитись враховувати вимоги до підготовки та проголошення виступів у медіа.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
--	-----------------	---

<p>Практичне заняття 7. Практика публічного мовлення у юридичній сфері Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати основні етапи підготовки промови; взаємодію оратора з аудиторією: організація, прийоми, ораторська індивідуальність, манера виступу; прийоми привернення уваги. Технології управління аудиторією; вербальні і не вербальні засоби вираження промови.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 8. Мистецтво спору Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати: Опис теми. Поняття спору. Форма проведення спору. Поведінка учасників спору. Основні вимоги культури спору. Правильне оперування поняттями у спорі. Мистецтво відповідати на запитання. Праця оратора над собою. Зовнішня культура оратора. Контакт з аудиторією. Врахування особливостей аудиторії. Етика ведення комунікаційного процесу в юридичній практиці.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 9. Юридичне красномовство як різновид ораторського мистецтва. Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати: Опис теми. Підготовка судової промови. Процес комунікації у судовій практиці. Роль та значення полеміки в юридичній риторичі. Комунікаційно-мовленнєві ознаки судового допиту та судових дебатів.</p>	<p>5</p>	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
---	-----------------	---

<p>Практичне заняття 10. Вербальна імпровізація та невербальна комунікація. Мета: Використовуючи отримані навички практико-орієнтованого навчання крізь аналіз конкретних ситуацій (Case-study) продемонструвати комунікативну специфіку усного мовлення. З'ясувати значення ситуативних чинників в усному мовленні та технологічні аспекти вербальної комунікації; роль інтонації в усному мовленні юриста; паузи, їх різновиди та роль у вербальній комунікації мовленні; основні параметри голосу та його характеристика.</p>	5	<p>Форми проведення занять– практичне заняття Методи та технології навчання– демонстрація презентації та аналіз конкретних ситуацій Форма контролю– обговорення кейсів</p>
Усього практичні заняття	50	
Індивідуальне науково-дослідне завдання	10	Наукова стаття, або тези або реферат.
Усього поточна складова оцінювання:	60	
Підсумкова складова оцінювання		
2.1 Модульний контроль №1	20	Тести
2.2 Модульний контроль №2	20	Тести
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
РАЗОМ	100	

Основна література:

1. Короткова Ю. М. культура мовлення юриста: навчально-методичний посібник. Ніжин: Видавець ПП Лисенко М. М., 2020, 184 с.
2. Овчиннікова А. П. Риторика як суспільно-культурне явище: курс лекцій. Херсон: Олді-плюс, 2020, 175с.
3. Кабиш О. О. Українська мова в судово-процесуальній сфері: навч.-практ.посіб. К.: Алерта, 2019.110с.
4. Крикун В. Ю. Риторика: навч. посіб. К. ВПЦ «Київський університет», 2019, 223 с.
5. Мацько О. М. Практична риторика: навч. посіб. К. «Київський університет», 2019, 239 с.
6. Палеха Ю.І., Палеха О.Ю., Горбань Ю.Л. Інформаційна культура: навч. Посіб./за заг. Ред. Проф. Палехи Ю.І. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020, 400 с.
7. Олійник О. Б. Правова риторика: навчальний посібник для студентів візів. К.: Кондор, 2010, 166с.
8. Рогожин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підруч. для студ. і курсантів юрид. спец.: підруч. для студ. вищ. навч. зак. Вид. 2-ге, допов. Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012, 298с.
9. Молдован В. В. Судова риторика: навчальний посібник для студентів вузів. К.: Кондор, 2010. 496с.
10. Олійник О. Б., Молдован В. В., Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів. К. Кандор, 2009, 213с.
11. Мітчук О., Крупський І. Інформаційно-комунікаційна діяльність: контентні та аудиторні характеристики // Образ. 2023. Вип. 1 (41). С. 46-54. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-46-54](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-46-54)
12. Mitchuk, O., Penchuk, I., Podluzhna, N., Shirobokova, O., Tregub, A. Changes in social communication as a tool of social work under the influence of digitalization. Estudios de Economia Aplicada, 2021, 39(3), 4717 (Scopus)

Допоміжна література:

1. Мова української юриспруденції: навч. посіб. / В. М. Пивоваров, О. М. Єрахторіна, О. А Лисенко та ін. – Харків : Право, 2020, 330 с.
2. Риторика: навч. посібн. (упор. Т.К. Ісаєнко, А.В. Лисенко). – Полтава: ПолтНТУ, 2019. – 247с
3. Судовариторика: Навчальний посібник. Видавництво: Юрінком Інтер, 2019, 496 с.
4. Mitchuk O., Haidur N. The Concept of «Communication» in the System of Social Communications. Образ. 2021. Вип. (47). С. 68-71
5. Мітчук О., Гайдур Н. Особливості взаємодії факторів соціокомунікаційної діяльності // Образ. 2021. Вип. 3 (37). С. 17-26
6. Andrii Borovyk, Olha Mitcuk, Vitalii Demianchuk, Viktoria Zoliak, Roman Paziuk. The legal aspects of the activities of journalists and media professionals related to human rights protection Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues. Vol: 23, Issue 2, 2020. 1544-0044-23-2-470.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Куньч З. Йоанникій Галятовський в історії української риторики // Українська національна ідея: реалії та перспективи розвитку – Випуск 21. – 2009. – С. 25–29. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/05_75.pdf
2. Мацько Л. І., Мацько О. М. Риторика: Навч. посіб. – К.: Вища шк., 2003. – 311 с. – Режим доступу: http://univer.nuczu.edu.ua/tmp_metod/1045/Mac%27ko_L._%B2.pdf
3. Сацюк О. В. Вплив античної риторичної науки на сучасні політичні промови // Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej3/txts/SOCIALNA/06-SACYUK.pdf>
4. Снегір'ова Є. О. Риторика і навчання усного перекладу // Лінгвістика XXI століття: нові дослідження і перспективи. – 2009. – № 3. – С. 206–215. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/9961>
5. Олійник О. Б. Правова риторика: навчальний посібник для студентів візів. К.: Кондор, 2010, 166с.
6. Рогожин О. В. Риторика: загальна, судова, оперативна: підруч. для студ. і курсантів юрид. спец.: підруч. для студ. вищ. навч. зак. Вид. 2-ге, допов. Донецьк: Донецький юридичний інститут МВС України, 2012, 298с.
7. Молдован В. В. Судова риторика: навчальний посібник для студентів вузів. К.: Кондор, 2010. 496с.
8. Олійник О. Б., Молдован В. В., Юридична риторика: теорія і практика: навчальний посібник для студентів вузів. К. Кандор, 2009, 213с.
9. Мітчук О., Крупський І. Інформаційно-комунікаційна діяльність: контентні та аудиторні характеристики // Образ. 2023. Вип. 1 (41). С. 46-54. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1\(41\)-46-54](https://doi.org/10.21272/Obraz.2023.1(41)-46-54) (фахове видання)

Поєднання навчання та досліджень* (за потреби)

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills), які здобувач освіти здобуває під час вивчення навчальної дисципліни «Юридична риторика» формуються такі soft skills:

Здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до навчання, знаходити вихід із складних ситуацій, ініціативність, вміння працювати в команді, комплексне рішення проблем, формування власної думки, вміння слухати та запитувати та інші.

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі. Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>. Оголошення стосовно дедлайнів здачі та передачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта (за потреби)

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://surl.li/jznmq>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/ освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач. Усі навчальні завдання повинні бути виконанні власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно. В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

Вимоги до відвідування

Відпрацювати пропущені заняття студенти можуть шляхом самостійного вивчення лекційного матеріалу та виконання практичних завдань із відповідних тем. При цьому пропущене усне опитування можна відпрацювати на консультації. Використання мобільних телефонів, планшетів та ноутбуків для вирішення практичних завдань на заняттях дозволяється, окрім контрольних заходів (опитування, тестування тощо).

Автор Ольга МІТЧУК

Завідувач кафедри Інна МІЩУК

Автор
В.о. завідувача кафедри ІПЮЖ

Ольга МІТЧУК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1400
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100